

Kerékpárosok! Nikkelező- és műszerész *javító műhelyemet*
Arany János ucca 16. szám aól
Kossuth Lajos sugárút 6. alá helyeztem át
Kibővített és modernül felszerelt műhelyemben garantált jó
és olcsó munkával **Galiba József** műszerész
Állók rendelkezésre

Szeged közmunkái — a Népszövetség előtt

(A Délmagyarország munkatársától.) A belügyminiszter már régebben utasította a várost arra, hogy az évenként elvégzett közmunkákról két példányban is készítsen kimutatást. Az egyik kimutatást a minisztériumba kell felterjeszteni, a másik pedig — a Népszövetség részére készülni. A Népszövetség munkaügyi bizottsága ugyanis állandóan tanulmányozza az európai munkáviszonyokat és a közmunkák rendszerét. Ezért azután a Népszövetség munkaügyi bizottsága felhívta az egyes államokat, hogy a nagyobb városok közmunkáiról készítsenek kimutatást és minden év végén küldjék el azt Genfbe, a Népszövetséghez. Magyarországon, Budapesten kívül csak két vidéki várost hívtak fel arra, hogy a Népszövetség részére elkészítsék a közmunka-statisztikát. Az egyik város Szeged, a másik pedig Pécs.

Szegeden rövidesen összeállítják a kimutatást az 1936. évben végzett közmunkákról. A kimutatásnak tartalmaznia kell azt is, hogy a múlt évben a közmunkákra fordított összegekből mennyi jutott munkabér formájában a munkásoknak és mennyit költöttek anyagra. Szegeden az 1936-os esztendő a közmunkák szempontjából meglehetősen kedvezően alakult, hiszen a tanítói internátus és ezzel kapcsolatban a Hősök Kapuja, valamint az OTJ-székház építése több, mint 800.000 pengős közmunkát jelentett. A most kezdődő év annál sivárabb képet mutat Szegeden a közmunkák szempontjából.

Magyarország legjobb főreál órásüzeme
Brauswetter János
Horváth Mihály u. 9.

Igen jó chrómkarórák már 22 P-től, precíziós zseb-
órák 38, rozsdamentes acél karórák 33 pengőtől!
Tökéletes órajavítások; finom órák igen gondos szabályozása

Több bünt ~ kevesebb pénzért követtek el a múlt évben Makón

Emelkedett az öngyilkosságok száma is

(A Délmagyarország makói tudósítójától.) Az elmúlt esztendő bűnözési statisztikája Makón növekedést mutat. A bűnözők és bűnesetek száma minden vonalon szaporodott és ebben a „romlásban” sorány vigaszt, hogy a több bünt kevesebb pénzért követtek el a makóiak. A jelentékenyen megnövekedett bűnesetek által okozott kár ugyanis alig fele összegét adja az előző évinek.

A makói államrendőrség bűnügyi statisztikája szerint az elmúlt évben 1269 bűnyben vezettek be a nyomozást az előző évi 1184 esettel szemben. Az 1269 bűneset közül emberi élet elleni bűncselekmény volt 108, vagyon elleni deliktum 987. A vagyon elleni bűncselekmény közül felderítettek 742-öt, eredménytelen maradt a nyomozás 245 esetben. Letartóztatásba vett a rendőrség 1936-ban 25 egyént, a rendőrségi fogdának őrzetése volt egy év alatt 584 egyén.

Emelkedett az öngyilkosságok száma is. Míg 1935-ben 27 öngyilkosság esett történt Makón, az elmúlt évben 32 egyén, 20 férfi, 12 nő követte el magát az élet eldobására. A keresett halált 20-an találták meg a makói öngyilkosok közül.

A „legnépszerűbb” öngyilkossági eszköz természetesen a kötél volt, amely 20 esetben szerepel a statisztikában.

A makói büntetőjárásbíróság statisztikája is szembetűnően mutatja a makói erkölcsök romlását. Míg 1935-ben 2054 bűnügyi aktája volt a bíróságnak, az elmúlt évben 2334, amelyekben 2774 egyén ellen folyt a bünvádi eljárás. A makói büntetőjárásbíróság egy év alatt 242 egyént ítélte szabadságvesztésre, 968-at pedig pénzbüntetésre. A járásbírósági fogháznak egy év alatt 411 lakója volt.

Joga volt-e a városnak inségmunkaként rendbehozatni a tüdőgondozó új hajlékát?

A munkások nem mondanak le az órabérekülönbözetről

(A Délmagyarország munkatársától.) A város hatósága hosszas halogatás után az elmúlt hónapban végre rendbehozatta a tüdőbeteggondozó új hajlékát. A munka elvégzésének módja miatt igen éles vita támadt a kérdés fölött, hogy joga volt-e a városnak ezt az ipari munkát inségmunkaként, inségbérrel díjazott munkásokkal elvégeztetni. Állást foglalt már az iparosság, a kisgyűlés, a rendőrbíróság, a mérnöki hivatal, már csak a közgyűlés és az illetékes minisztérium van hátra. Most az építőipari munkásság tagadhatatlanul figyelemreméltó álláspontját ismerteti *Laduvánszky József*, az építőmunkások elnöke az alábbi nyilatkozatában:

Az építőmunkásság eddig nem akarta beleszólásával hátráltatni a vita igazságos és törvényes lezárását, most azonban, amikor hivatalos helyről olyan kijelentések történtek, amelyek helyesnek és jogosnak tartják, hogy a tüdőgondozónál foglalkoztatott munkásokat inségbérrel fizették ki, kénytelenek beleszólni a vitába és szerény véleményüket a legtárgyalagosabban elmondani.

Meg kell állapítanunk először is, hogy az inségakció az inségbejuttatott lakosság támogatására és nem a város megsegítésére szolgál, mivel nem a város az inséges, hanem a munkásság, amelynek megsegítése a kormány és a város feladata a nem-inséges lakosság által befizetett inségadókból. Ha a tüdőgondozónál foglalkoztatott építőmunkások belenyugodnának abba, hogy az 54 fillér törvényes órabér helyett 30 filléres inségbért kaptak, az történe, hogy az inséges építőmunkások megsegítették a várost, mert lemondtak a város javára arról, amit magánvállalkozás esetén megfizettek volna, bárki is lett volna a vállalkozó.

Tisztázunk kell azt is: milyen inségesek vannak? A népjóléti hivatal kétféle inséget tart nyilván. És pedig: állandó inségeseket, akiket egész éven át támogat a város, mint a népkonyhásokat és átmeneti inségeseket, akik csak a téli hónapokban részesülnek inségsegélyben. Az utóbbiak, hiába kérnének nyáron támogatást, mert nem kapnának. Számukra, mint az idén is, csak decemberben, a nagy inségakció idején nyújt segélyt a város inségmunkával, de előbb nem. Inségmunkára csak az jogosult, akit a népjóléti hivatal az inségakció előtt lenyomoztat és inségesnek talál. Az így lenyomozott inségeseket a hatósági munkaközvetítő minden évben új „jelentkezési lap”-pal lát el. Ezeket a lapokat közvetítéskor elszedi és helyettük kék színű közvetítési lapot oszt ki, feltüntetve rajta, ki hány pengő értékben dolgozhat abban a hónapban, amelyben beosztották. Ha az inséges ledolgozta a számára engedélyezett összeget, visszakapja jelentkezési lapját. Ez így ismétlődik minden hónapban, amíg a téli inségakció tart. Sem előre, sem visszamenő időkre inségmunkát senki sem kaphat. Sőt a fenti kellek és szabályok betartása nélkül inségtámogatásban senki sem részesülhet, még ha éhen vesz is. Ennek kellett volna történnie a tüdőgondozónál is, ha ez rendes inségmunka lett volna. De nem ez történt, mert az építkezés előbb megkezdődött, mivel sürgős volt és karácsonyra át kellett volna adni a forgalomnak, így nem lehetett a rendes inségakció keretében elvégeztetni. Szükséges volt tehát, hogy nagy erővel fogjanak a munkához. Összeszedték az építőmunkásokat, uton-utján, akiket találtak. Az nem volt fontos, hogy ezévi inségjogosító jelentkezési lapjuk rendben van-e? Összeszedtek olyanokat is, akik egyáltalán nem inségesek, sőt alig akadt közöttük igazolt, jogos inséges. Az így összetobozott munkások egy részét a közvetítő hivatal megkerülésével mindjárt munkába állították, más részének fehér ajánlólapot, vagy kézzel írott „cédulát” nyomtak a kezébe, ami magánközvetítésre, de nem inségmunkára szól.

Az előttünk fekvő jegyzőkönyvek szerint Bánfalvy ur kijelentette több építőmunkás előtt: hogy „nem inségmunkára mennek, kell a kőműves, sürgős a munka. december 23-ra át kell adni és félnek az időtől”. Így jutott 40 építőmunkás a tüdőgondozóhoz dolgozni meg nem határozott időre és egyesek 260-280 órát dolgoztak. Az is kitűnik ezekből a jegyzőkönyvekből, hogy a minden ott dolgozó munkás abban a tudatban volt, hogy nem

inségmunkán dolgozik, mert *Barna József* munkavezető kijelentette előttük: hogy „ne úgy dolgozzanak, mint az inségmunkán, mert ez nem inségmunka és aki nem felel meg, el lesz bocsátva, aki pedig megfelel, a munka befejezéséig dolgozhat”.

Bármennyire törekszünk is a tüdőgondozó építkezésben megtalálni az inségmunkajelleget, ez sehogysen sikerül, sőt még csak nyomát sem találjuk, még akkor sem, ha illekes helyen annak is minősítik, mert ezen a munkán alkalmazott minden eljárás merőben ellenkezik az inségmunka minden szabályával.

Az ott dolgozó munkásokat félrevezették, aminek folytán igen súlyos anyagi kárt szenvedtek. Ha azonban eltérünk a tárgyilagosságtól és ráfogjuk, hogy mégis inségmunka volt, akkor az inségjelleg abban állapíthatjuk meg, hogy a munkások körülbelül 1500 pengővel megsegítették a várost, mert verejtékes munkabértől ezt az összeget nem kapták meg.

A munkásságot nem elégti ki még olyan kijelentés sem, amely a belügyminisztériumra utal. Igazságos és törvényes jogáról, az 54 filléres munkabér megköveteléséről nem hajlandó lemondani és minden törvényes eszközt megragad céljainak elérésére. Tiltakozik az építőmunkásság az ellen, hogy a tüdőgondozóépítkezést inségmunkának minősítsék. Ha ez megtörténne, olyan veszedelmes precedens lenne, amely felhatalmazná a várost, hogy összes tatarozómunkáit inségmunkában végeztesse el, amihez hasonló sajnos ez évben már többször előfordult. Ez a lehetetlen állapot fokozná az építőipari szennyversenyt, amit az iparügyi miniszter is szükségesnek tartott megakadályozni a legkisebb munkabérek megállapításával. Az építőmunkásság erőlyesen tiltakozik és küzd az ellen, hogy éppen a város segítsen elő és nyújtson tápot a törvényesen megállapított munkabérek letörésére, amikor éppen a város volna hivatva arra, hogy jó példával szolgáljon.

A szegedi nagyállomás tatarozása

(A Délmagyarország munkatársától.) A Máv. igazgatósága nemrégiben elhatározta, hogy modernizáltatja a vidéki városok pályaudvarait. Tavaly a rókusi pályaudvar renoválását hajtották végre, most pedig a szegedi nagyállomás pályaudvarát tataroztatták. A nagyállomás csarnokát átfestették és az épületen kisebb átalakításokat végeztek. A tatarozás során rájöttek arra, hogy a pályaudvar bejáratánál, a homlokzat pereme nem teljesen biztos és könnyen elválhat a faltól. Ezért a két toronyépítménnyel a peremrészt lebontották. Meglehetősen körülményes volt a peremrészek eltávolítása és rögtönzött csigákon szállították le a magasból a földre a súlyos falrészeket. A nagyállomás tatarozása még folyamatban van, rövidesen a várótermeket hozzák rendbe, azután sor kerül hamarosan a többi, szegedkörnyéki állomás tatarozására is.

SZEGEDIEK
találkozóhelye BUDAPESTEN
GYÖRFI
a
(MODERN) PENSIO

V., Harmincad ucca 3. sz.
Erzsébet tér Bécsi u. sarok
Teljes komfort, díjtalan
lift elsőrendű konyha, igen
mérsékelt árak.

Fióküzem Mária Valéria ucca 7. szám.